

Část I

Legislativní podmínky podnikání v České republice v roce 2022, aktuální daňová legislativa, pracovní právo

Ing. Jaroslava Syrovátková, Ph.D.
Janusz Turakiewicz daňový poradce

Předpisy mezinárodního práva platné v České a v Polské republice.

OBSAH

1.	Acquis communautaire	
2.	Smlouva mezi ČR a PR o zamezení dvojímu zdanění	

1. *Acquis communautaire*

Ke dni 1. 5. 2004, kdy se Česká a Polská republika staly členskými státy Evropské unie, přijaly tyto země legislativu Evropské unie jako platnou na jejich územích (*acquis communautaire*). Legislativa platná k tomu dni byla zveřejněna ve speciálním Úředním věstníku Evropské unie. Je umístěna v 228 svazcích (chronologicky dle data zveřejnění) a ve dvaceti kapitolách (v souladu se seznamem právních dokumentů Evropské unie):

01. Všeobecné, finanční a institucionální záležitosti (6 svazků)
02. Celní unie a volný pohyb zboží (16 svazků)
03. Zemědělství (46 svazků)
04. Rybolov (7 svazků)
05. Volný pohyb pracovníků a sociální politika (5 svazků)
06. Právo usazování a svoboda poskytování služeb (7 svazků)
07. Dopravní politika (8 svazků)
08. Politika ochrany hospodářské soutěže (4 svazky)
09. Daně (2 svazky)
10. Hospodářská a peněžní politika a volný pohyb kapitálu (5 svazků)
11. Zahraněční vztahy (59 svazků)
12. Energie (3 svazky)
13. Průmyslová politika a vnitřní trh (34 svazků)
14. Regionální politika a koordinace strukturálních nástrojů (2 svazky)

15. Ochrana životního prostředí, spotřebitelů a zdraví (8 svazků)
16. Věda, informace, vzdělávání a kultura (2 svazky)
17. Předpisy týkající se podniků (2 svazky)
18. Společná zahraniční politika a v oblasti bezpečnosti (3 svazky)
19. Prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti (8 svazků)
20. Evropa občanů (1 svazek)

Jsou dostupné na:

- česká verze <http://eur-lex.europa.eu/eu-enlargement/cs/special.html>
- polská verze <http://eur-lex.europa.eu/eu-enlargement/pl/special.html?locale=pl>.

Legislativní dokumenty vydávané oprávněnými orgány EU mají přímé uplatnění (nařízení) nebo musí být implementovány do právního řádu formou příslušných národních legislativních dokumentů (směrnice). Jsou zveřejňovány v Úředním věstníku Evropské unie, dostupném na <http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html>.

Zvláštní význam mají nálezy Soudního dvora Evropské unie, které jsou výkladem ustanovení nařízení a směrnic a mají za cíl sjednotit aplikaci těchto úprav. Jsou dostupné na <http://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=pl>.

Základní význam pro otázky uvedené v příručce má Smlouva o fungování Evropské unie a následující legislativní dokumenty:

A. v oblasti podnikání:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. 9. 2005 o uznávání odborných kvalifikací.
- Nařízení Rady (EU) 2015/1588 ze dne 13. 7. 2015 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na určité kategorie horizontální státní podpory.
- Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. 12. 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis*.
- Nařízení Komise (EU) č. 360/2012 ze dne 25. 4. 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* udílenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu.
- Nařízení Rady ze dne 8. 10. 2001 o statutu Evropské společnosti (SE).
- Nařízení Rady 1435/2003 ze dne 22. 7. 2003 o statutu Evropské družstevní společnosti (SCE).
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

B. v oblasti zdanění

- Směrnice Rady č. 2006/112/ES ze dne 28. 11. 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.
- Směrnice Rady č. 2010/45/ES ze dne 13. 7. 2010 o změně Směrnice Rady č. 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty.
- Prováděcí nařízení Rady (EU) č. 282/2011 ze dne 15. 3. 2013, kterým se stanoví prováděcí opatření ke směrnici 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty (upravená verze).
- Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. 10. 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství.
- Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. 7. 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství.
- Směrnice Rady 92/12/EHS ze dne 25. 2. 1992 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani.
- Směrnice Rady 92/79/EHS ze dne 19. 10. 1992 o sblížování daní z cigaret.

- Směrnice Rady 92/83/EHS ze dne 19. 10. 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů.
- Směrnice Rady 95/59/ES ze dne 27. 11. 1995 o daních jiných než daních z obratu, které ovlivňují spotřebu tabákových výrobků.
- Směrnice Rady 95/60/ES ze dne 27. 11. 1995 o daňovém značení plynových olejů a petroleje.
- Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. 10. 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny.
- Směrnice Rady 2007/74/SE ze dne 20. 12. 2007 o osvobození zboží dováženého osobami cestujícími ze třetích zemí od daně z přidané hodnoty a spotřební daně.
- Nařízení (ES) č. 1606/2002 Evropského parlamentu a Rady ze dne 19. 7. 2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů.
- Nařízení Komise (ES) č. 1126/2008 ze dne 3. 11. 2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002.

C. v oblasti pojištění:

- Nařízení rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. 6. 1971 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství (částečně).
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. 4. 2004 o koordinaci systému sociálního zabezpečení.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. 9. 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení.
- Rozhodnutí č. A2 *Správní komise* pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení ze dne 12. 6. 2009 o výkladu článku 12 nařízení (ES) č. 883/2004 Evropského parlamentu a Rady o právních předpisech pro vyslané pracovníky a samostatně výdělečně činné osoby dočasně pracující mimo příslušný stát.

D. v oblasti pracovního práva:

- Směrnice 86/188/EHS ze dne 12. 5. 1986 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí hluku při práci.
- Směrnice 89/391/EHS ze dne 12. 6. 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci.
- Směrnice 91/383/EHS ze dne 25. 6. 1991 kterou se doplňují opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnanců v pracovním poměru na dobu určitou nebo v dočasném pracovním poměru.
- Směrnice 91/533/EHS ze dne 14. 11. 1991 o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy nebo pracovního poměru.
- Směrnice 93/104/ES ze dne 23. 11. 1993 o některých aspektech úpravy pracovní doby.
- Směrnice 94/33/ES ze dne 22. 6. 1994 o ochraně mladistvých pracovníků.
- Směrnice 97/80/ES ze dne 15. 12. 1997 o důkazním břemenu v případech diskriminace na základě pohlaví.
- Směrnice 2000/43/ES ze dne 29. 6. 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ.
- Směrnice 2000/78/ES ze dne 27. 11. 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání.
- Směrnice 89/654/EHS ze dne 30. 11. 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti (první samostatná směrnice dle čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 89/654/EHS ze dne 30. 11. 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti (druhá samostatná směrnice dle čl. 16 ust. 1 směrnice 89/391/EHS).

- Směrnice 89/654/EHS ze dne 30. 11. 1989 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti (třetí samostatná směrnice dle čl. 16 ust. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 90/269/EHS ze dne 29. 5. 1990 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro ruční manipulaci s břemeny spojenou s rizikem, zejména poškození páteře, pro zaměstnance (čtvrtá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 90/270/EHS ze dne 29. 5. 1990 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví pro práci se zobrazovacími jednotkami. (pátá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 90/394/EHS ze dne 28. 6. 1990 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům při práci (šestá samostatná směrnice dle čl. 16 ust. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 2000/54/EHS ze dne 18. 9. 2000 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí biologickým činitelům při práci (sedmá samostatná směrnice dle čl. 16 ust. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 92/57/EHS ze dne 24. 6. 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na dočasných nebo mobilních staveništích (osmá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 92/58/EHS ze dne 24. 6. 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnostní nebo zdravotní značky na pracovišti (devátá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 92/85/EHS ze dne 19. 10. 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (desátá směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 98/24/EHS ze dne 7. 4. 1998 o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci (čtrnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 1999/92/ES ze dne 16. 12. 1999 o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců vystavených riziku výbušných prostředí (patnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 2002/44/ES ze dne 25. 6. 2002 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (vibracemi) (šestnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).
- Směrnice 2003/10/ES ze dne 6. 2. 2003 o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s fyzikálními činiteli (hlukem) (sedmnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS).

2. Smlouva mezi ČR a PR o zamezení dvojímu zdanění

Současná Smlouva mezi Českou republikou a Polskou republikou o zamezení dvojímu zdanění platí od 1. 1. 2013. Týká se, bez ohledu na způsob vybírání, daní z příjmů a majetku, které se vybírá ve prospěch obou států, jeho územních celků nebo místních orgánů. V Polsku k těmto daním patří daně z příjmů fyzických a právnických osob a v České republice daně z příjmů fyzických a právnických osob. Tato smlouva se bude také vztahovat na všechny obdobně daně, které budou v budoucnu ukládány kromě těchto daní nebo místo nich (čl. 2).

Jsou definovány pojmy použité ve smlouvě, mj. včetně podniku, společnosti, občana, podnikání, mezinárodní dopravy, čl. 3), místo bydliště a sídlo (čl. 4) a závod (čl. 5).

Smlouva upravuje podrobně otázky zdanění:

- příjmů z nemovitostí (čl. 6),
- zisků podniků (čl. 7),
- mezinárodní dopravy (čl. 8),

- sdružených podniků (čl. 9),
- dividend (čl. 10),
- úroků (čl. 11),
- licenčních poplatků (čl. 12),
- zisků z převodu majetku (čl. 13),
- příjmů ze závislé činnosti (čl. 14),
- odměn ředitelů (čl. 15),
- příjmů umělců a sportovců (čl. 16),
- starobních a invalidních důchodů (čl. 17),
- funkčních požitků (čl. 18),
- studentů (čl. 19),
- jiných příjmů (čl. 20).

V případě osob s místem bydliště nebo sídlem v Polské republice se dvojí zdanění zamezuje tím, že pokud taková osoba má příjmy, které mohou být zdaněny v České republice, Polsko takový příjem osvobodí ze zdanění, s tím, že:

- pokud je příjem ze zdrojů uvedených v čl. 10–13, pak Polsko umožní odpočet z daně této osoby částky rovné dani zaplacené v České republice, ale tento odpočet nemůže překročit tu částku daně vypočtené před odpočtem, která souvisí s příjmem dosaženým v České republice.
- pokud v souladu s jakýmkoli ustanovením smlouvy příjem dosažený osobou s místem bydliště nebo sídlem v Polsku je osvobozen o daně v Polsku, pak Polsko může pro výpočet daně z ostatních příjmů takové osoby zohlednit osvobozený příjem.

V případě osob s místem bydliště nebo sídlem v České republice se dvojí zdanění zamezuje tím, že Česká republika může při ukládání daní těmto osobám zahrnout do základu daně, ze kterého se takové daně ukládají, části příjmu, které mohou být zdaněny v Polsku, avšak povolí snížit částku daně vypočtenou z takového základu o částku rovnající se dani zaplacené v Polsku. Částka, o kterou se daň sníží, však nemůže přesáhnout tu část české daně vypočtené před jejím snížením, která poměrně připadá na příjem, který může být zdaněn v Polsku (čl. 21).

Ve smlouvě dojde ke změnám vycházejícím z přistoupení Polské a České republiky k Multilaterální úmluvě pro zavedení prostředků smluvního daňového práva s cílem předcházení erozi základu daně a přesouvání zisku podepsané v Paříži dne 24. 11. 2016 (<http://www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-beps.htm>).

V souladu s ustanoveními úmluvy dojde k automatické změně některých ustanovení smluv o zamezení dvojímu zdanění uzavřených mezi jejími smluvními stranami. Rozsah těchto změn vztahující se ke zdanění podnikatelské činnosti bude vycházet ze zvláštních ujednání přijatých v průběhu ratifikace.

Úmluva vstoupila v platnost vzhledem k:

- České republice ke dni 1. 9. 2020
- Polské republice ke dni 1. 7. 2018.

Poznámka vydavatele

Publikace je informativního charakteru, v souladu s právním stavem k 30.04.2022. Použití informací v ní obsažených by v konkrétních situacích měla předcházet analýza aktuálního právního stavu v době prováděných činností.

Autoři ani vydavatel nenesou odpovědnost za důsledky použití obsahu publikace.

Zdrojem práva v Polské republice jsou pouze texty zveřejněné v Úředním věstníku Evropské unie (<http://eur-lex.europa.eu>), Sbírce zákonů Polské republiky (<https://www.dziennikustaw.gov.pl>) a Monitoru polském Polské Republiky (<https://monitorpolski.gov>).

Text je součástí publikace

Informační balíčky

Legislativní podmínky podnikání v České republice a v Polsku, aktuální daňové předpisy, pracovní právo v roce 2022

Vydavatel	
Okresní hospodářská komora v Jablonci nad Nisou Jiráskova 9, 466 01 Jablonec nad Nisou www.ohkjablonec.cz www.podnikanivpolsku.cz info@ohkjablonec.cz T: + 420 483 346 000	Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego SA 58–500 Jelenia Góra, ul. 1 Maja 27 www.karr.pl www.podnikanivpolsku.cz biuro@karr.pl T: + 48 75 75 27 500
ISBN 978–80–270–4336–1	ISBN 978-83-939860-9-5